

**Перелік питань для самопідготовки з дисципліни
"епідеміологія та принципи доказової медицини ", 5-й курс
Методика проведення диференційованого заліку з дисципліни
«епідеміологія та принципи доказової медицини», 5-й курс**

Після закінчення аудиторних занять, передбачених навчальною програмою, проводиться диференційний залік, до якого допускаються студенти, що не мають академічної заборгованості та набрали не менше 72 балів за поточну успішність (поточна успішності 72-120 балів).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям теми і містить стандартизовані форми контролю теоретичної підготовки та контроль професійних умінь. Поточний контроль включає оцінювання рівня знань ([тестування, проведене онлайн \(при самостійній підготовці\)](#)), усне або письмове експрес-опитування, тестовий контроль з використанням тестових завдань), оцінювання основного етапу практичного заняття (вирішення типових ситуаційних завдань підвищеного рівня складності), оцінювання кінцевого рівня знань на занятті (вирішення ситуаційних задач

III рівня складності, інтерпретація результатів лабораторних та інших методів обстеження хворого).

Форма проведення підсумкового модульного контролю з навчальної дисципліни включає контроль теоретичної підготовки (з використанням стандартизованих і тестових завдань) та контроль професійних умінь (із використанням ситуаційних задач III рівня) відповідно до програми.

Структура:

1 Тестовий комп'ютерний контроль – максимальна оцінка 10 балів.

2 Практичні навички (усна співбесіда) – 30 балів

3 Письмова робота – ситуаційна задача та відповідь на теоретичні питання – 40 балів.

Приклад письмової роботи.

1 Хвора 32 років звернулася до дільничного терапевта на 5-й день хвороби зі скаргами на сильний головний біль, загальну слабкість, відсутність апетиту, безсоння, підвищення температури тіла від 37,50 С у перший день хвороби з поступовим її зростанням до 39,00 С в день звернення за медичною допомогою. Об'єктивно: значна блідість шкіри, висипу немає. Язик обкладений сірувато-білим нальотом, є відбитки зубів на бокових поверхнях, вільних від нальоту. Пульс 78 за хв., АТ 110/60 мм рт. ст. Живіт помірно здутий, безболісний. Печінка на 1,5-2 см виступає з-під краю реберної дуги. Симптом Падалки позитивний. Випорожнень не було дві доби. Попередній діагноз – черевний тиф.

1 а. Вкажіть тривалість існування епідосередку. Охарактеризуйте первинні протиепідемічні заходи, стосовно хворого.

1 б. Сплануйте протиепідемічні заходи стосовно контактних осіб.

1 в. Метод, спосіб та засоби проведення дезінфекції.

2. Вкажіть схему імунізації проти дифтерії. Назвіть імунобіологічні препарати.

3. Менінгококова інфекція. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу, умови допуску реконвалесцента у дитячі заклади).

4. Види біологічної зброї

5. Основні завдання захисту військ від біологічної зброї.

Практичні навички (усна співбесіда)- 30 балів.

1. Охарактеризуйте порядок проведення епідеміологічного обстеження осередку вірусного гепатиту А.

2. Як проводиться екстрена профілактика в осередку холери

.

Еталони відповідей до задачі

1а Хворий обов'язково госпіталізується, транспортується машиною швидкої допомоги. Екстрене повідомлення направляє лікар, що зареєстрував випадок захворювання. Тривалість існування епідемічного осередку – 21 день з моменту госпіталізації хворого та

проведення заключної дезінфекції.

1б В осередку виявляють осіб, які спілкувалися з хворим. Уточнюють наявність симптомів захворювання і дату їх виникнення, факту вживання продуктів харчування та води, які можуть розглядатися як потенційні фактори передавання. Медичне спостереження за контактними особами 21 день, починаючи з дня ізоляції хворого і проведення заключної дезінфекції, з обов'язковою термометрією 1 раз на 3 дні. Особам, які спілкувалися з хворою в осередку за місцем проживання, проводиться одноразове бактеріологічне (випорожнень, сечі) і серологічне (крові за допомогою РПГА) дослідження. «Харчовики» та особи до них прирівняні, відсторонюються від роботи до отримання негативних результатів бактеріологічних досліджень. У осіб, які страждають на захворювання печінки і жовчовивідних шляхів, додатково одноразово проводять бактеріологічне дослідження дуоденального вмісту.

1в В осередку після госпіталізації проводять заключну дезінфекцію. Застосовується фізичний та хімічний метод дезінфекції. Посуд, білизну, предмети особистої гігієни хворого знезаражують способом кип'ятіння у 2 % розчині соди – 15 хвилин. Приміщення, де знаходився хворий мють розчином 0,1 % розчину дезактину.

2. Проти дифтерії щеплення проводять у 2 (перше щеплення) -4 (друге щеплення) – 6 (третє щеплення) – 18місяців (четверте щеплення). Для вакцинації використовується вакцина як з цілюноклітинним кашлюковим компонентом (АКД), так і з ацелюлярним (АаКДП).. Ревакцинацію проти дифтерії та правця у 6 років проводять анатоксином дифтерійно-правцевим (АДП), наступну у 16 років – анатоксином дифтерійно-правцевим зі зменшеним вмістом антигену (АДП-М). Наступні ревакцинації проводять через кожні 10 років АДП-М.

3. Менінгококова інфекція – джерело збудника: хворі на менінгококовий назофарингіт або генералізовану форму та носії менінгококу; фактори і шляхи передачі – повітряний та аерозольний шляхи (інфікування відбувається при тривалому й тісному контакті при розмові, чханні, кашлі); реєструють у всіх вікових групах, але діти до 5 років становлять 70 % усіх хворих; рівні захворюваності зростають в зимово-весняний період (спорадична захворюваність та спалахи); у дитячі заклади реконвалесцентка допускають після одноразового контрольного бактеріологічного дослідження слизу із носоглотки,

забраного через 5 днів після виписування зі стаціонару.

4. Види біологічної зброї: бактерії, рикетсії, віруси, хламідії, гриби, найпростіші, біологічні отрути (токсини).

. Противник може використати комбіновані рецептури, які містять збудники декількох хвороб, у поєднанні з бойовими отруйними чи радіоактивними речовинами.

5. Основними завданнями захисту військ від біологічної зброї є : запобігти раптовості біологічного нападу противника; послабити уражаючу дію біологічної зброї за допомогою системи заходів самозахисту особового складу; швидко і вміло ліквідувати наслідки біологічного нападу, якщо йому не вдалося запобігти.

Перелік питань для самопідготовки:

1. Предмет і задачі епідеміології. Основні етапи розвитку епідеміології (Д.Самойлович, Д.К. Заболотний, Л.В. Громашевський, В.Д. Беляков).

2. Епідемічний процес та його складові. Розділи вчення про епідемічний процес. Рушійні сили епідемічного процесу.

3. Особливості епідемічного процесу при антропонозах та зоонозах. Поняття про сапронози.

4. Кількісні та якісні прояви епідемічного процесу.

5. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних захворювань.
6. Осередок інфекційної хвороби. Напрямки проведення епідеміологічного обстеження осередку? □ Чим обумовлюються межі осередку інфекційної хвороби? Наведіть приклади.
7. Мета і завдання епідеміологічного обстеження осередку. □ Як проводиться виявлення інфекційних хворих і повідомлення про них?
8. Джерело і резервуар збудників інфекційних хвороб. □ Хвора людина і носій та їх епідеміологічне значення. □ Категорії носіїв збудників інфекційних хвороб.
9. Заходи щодо знезараження хворих та носіїв як джерел збудників інфекційних хвороб.
10. Епідеміологічне значення тварин (гризуни, свійські тварини тощо).
11. Поняття про дератизацію, види і методи.
12. Визначення механізму передачі, його ланки. Чинники і шляхи передачі збудників інфекційних хвороб. □ Типи механізмів передачі збудників інфекційних хвороб людини.
13. Епідеміологічне значення членистоногих (комарі, мухи, кліщі, воші, блохи тощо) як переносників збудників інфекційних хвороб.
14. Види і методи дезінсекції. □ Визначення дезінфекції, її види і методи. Контроль якості дезінфекції.

15. *Стерилізація та її етапи, контроль якості.*
16. *Календар профілактичних щеплень України. Правові аспекти вакцинопрофілактики. Основні нормативні документи в області епідеміології.*
17. *Епідеміологічний метод дослідження, його структура. □ Епідеміологічна, соціальна та економічна значущість інфекційної захворюваності.*
18. *Рівні доказовості в медицині. □ Аналіз територіального розподілу захворюваності.*
19. *Прояви епідемічного процесу в річній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють. □ Прояви епідемічного процесу в багаторічній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.*
20. *Структура та рівень захворюваності населення по колективам, групам та нозологічним формам. □ Поняття про територію, групи, час та чинники ризику.*
21. *Значення соціального фактору в розвитку епідемічного процесу. □ Значення природного фактору в розвитку епідемічного процесу.*
22. *Мета і особливості організації скринінгових обстежень населення.*
23. *Планування протиепідемічних та профілактичних заходів.*
24. *Епідеміологічна класифікація інфекційних хвороб.*

25. *Епідеміологічні особливості групи кишкових інфекцій.*
26. *Епідеміологічні особливості групи інфекцій дихальних шляхів.*
27. *Епідеміологічні особливості групи кров'яних інфекцій.*
28. *Епідеміологічні особливості групи зовнішніх покривів.*
29. *Епідеміологія та профілактика ВІЛ-інфекції.*
30. *Епідеміологія та профілактика інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги.*
31. *Профілактичні та протиепідемічні заходи щодо найбільш поширених захворювань.*
32. *Особливості епідемічного процесу під час надзвичайної ситуації.*
33. *Визначення та завдання бактеріологічної розвідки. Правила відбору матеріалів для індикації бактеріологічної зброї.*

Орієнтовний перелік теоретичних питань для підготовки

студентів до підсумкового модульного контролю

1. Предмет і завдання епідеміології.
2. Основні етапи розвитку епідеміології (Д. Самойлович, Д. К. Заболотний, Л. В. Громашевський).
3. Епідемічний процес і його складові.
4. Розділи вчення про епідемічний процес.
5. Рушійні сили епідемічного процесу.
6. Особливості епідемічного процесу за антропонозів і зоонозів. Поняття про сапронози.
7. Кількісні та якісні прояви епідемічного процесу.
8. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних захворювань.

9. Дати визначення осередку інфекційної хвороби. У яких напрямках проводять епідеміологічне обстеження осередку?
10. Чим обумовлюються межі осередку інфекційної хвороби? Навести приклади.
11. Назвати мету і завдання епідеміологічного обстеження осередку.
12. Як проводять виявлення інфекційних хворих і повідомлення про них?
13. Джерело і резервуар збудників інфекційних хвороб.
14. Хвора людина і носій та їхнє епідеміологічне значення.
15. Категорії носіїв збудників інфекційних хвороб.
16. Заходи щодо знезараження хворих носіїв як джерел збудників інфекційних хвороб.
17. Епідеміологічне значення тварин.
18. Поняття про дератизацію, види і методи.
19. Теорія механізму передачі збудників інфекційних хвороб Л. В. Громашевського. Визначення механізму передачі, його ланки. Чинники і шляхи передачі збудників інфекційних хвороб.

20. Закони відповідності механізму передачі первинній

(епідеміологічній) локалізації збудника в організмі людини.

21. Типи механізмів передачі збудників інфекційних хвороб людини.

22. Методи дезинсекції.

23. Визначення дезінфекції, її види і методи.

24. Календар профілактичних щеплень України.

25. Складання плану проведення профілактичних щеплень.

26. Заповнення обліково-звітної документації щодо проведення щеплень.

27. Основні нормативні документи в галузі епідеміології.

28. Епідеміологічний метод дослідження, його структура.

29. Описово-оціночний прийом епідеміологічного методу.

30. Епідеміологічна, соціальна та економічна значущість інфекційної захворюваності.

31. Аналітичний прийом епідеміологічного методу дослідження.

32. Епідеміологічна діагностика як основа профілактичної та протиепідемічної роботи.

33. Оперативний епідеміологічний аналіз.

34. Методика проведення ретроспективного епідеміологічного аналізу.

35. Аналіз багаторічної та річної динаміки захворюваності.

36. Прояви ендемічного процесу в багаторічній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.

37. Аналіз захворюваності по територіях, у різних групах населення та колективах.

38. Прояви епідемічного процесу в річній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.

39. Структура та рівень захворюваності населення за групами та нозологічними формами.

40. Епідеміологічний аналіз захворюваності по території, у різних групах населення та окремих колективах.

41. Поняття про територію, групи, час і чинники ризику.
42. Значення соціального чинника в розвитку епідемічного процесу.
43. Значення природного чинника в розвитку епідемічного процесу.
44. Прогнозування проявів епідемічного процесу.
45. Планування протиепідемічних і профілактичних заходів.
46. Епідеміологічна класифікація інфекційних хвороб.
47. Епідеміологічні особливості групи кишкових інфекцій.
48. Епідеміологічні особливості групи інфекцій дихальних шляхів.
49. Епідеміологічні особливості групи кров'яних інфекцій.
50. Епідеміологічні особливості групи зовнішніх покривів.
51. Епідеміологія та профілактика ВЛІ.
52. Організація санітарної охорони території України від занесення й розповсюдження карантинних інфекцій.

53. Профілактичні та протиепідемічні заходи щодо найбільш поширених захворювань.

54. Карантинні заходи щодо особливо небезпечних інфекційних хвороб.

55. Черевний тиф. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

56. Вірусний гепатит А. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу). Профілактичні та протиепідемічні заходи.

57. Шигельози. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

58. Холера. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

59. Поліомієліт. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

60. Дифтерія. Епідеміологічні особливості, джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

61. Кір. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

62. Сальмонельози. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи

передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

63. Ботулізм. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

64. Менінгококова інфекція. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

65. Туляремія. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

66. Вірусний гепатит В. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

67. ВІЛ-інфекція. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

68. Малярія. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

69. Висипний тиф і хвороба Бриля. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

70. Чума. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

71. Кліщовий енцефаліт. Епідеміологічні особливості (джерело збудників чинники і шляхи

передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

72. Геморагічні лихоманки Ебола і Марбурга. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинники і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

73. Геморагічна лихоманка Ласса. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, чинник і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

Орієнтовний перелік практичних робіт і завдань для підсумкового модульного контролю

1. Визначення прогнозу рівня захворюваності на наступний рік за лінією тенденції багаторічної динаміки захворюваності.

2. Визначення рівня інфікованості населення за даними вибіркового лабораторних досліджень і його епідеміологічне оцінювання.

3. Заповнення річного «Звіту про окремі інфекційні і паразитарні захворювання» (форма No 2).

4. Заповнення журналу обліку інфекційних захворювань (форма No 60).

5. Заповнення екстреного повідомлення про вперше виявлене інфекційне або паразитарне захворювання (форма No 58).

6. Заповнення карти профілактичних щеплень (форма No 63) та індивідуальної карти розвитку дитини (форма No 112).
7. Визначення коефіцієнта епідеміологічної ефективності щеплень і його оцінювання.
8. Обґрунтування переліку протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань.
9. Створення стовпчикових діаграм для наглядного вираження епідеміологічних даних і визначення груп та чинників ризику захворюваності.
10. Відбирання матеріалу для бактеріологічного дослідження на дифтерійну інфекцію.
11. Визначення коефіцієнта сезонності річної динаміки захворюваності на діаграмі розподілу захворюваності за місяцями року та його оцінювання.
12. Оцінювання якості дезінфекції і стерилізації за вірусних гепатитів А та В.
13. Проведення протиепідемічних заходів в осередках кишкових, дихальних і кров'яних інфекцій.
14. Порядок заповнення екстреного повідомлення про інфекційне захворювання.
15. Методи епідеміологічного обстеження осередку інфекції.

16. Документальне оформлення даних епідеміологічного обстеження осередку інфекційного захворювання.

17. Порядок збирання епідеміологічного анамнезу.

18. Протиепідемічні заходи в осередку під час організації стаціонару вдома.

19. Порядок проведення епідеміологічного обстеження осередку вірусного гепатиту.

20. План протиепідемічних заходів із ліквідації осередку вірусного гепатиту А в домашньому осередку.

21. План протиепідемічних заходів із ліквідації осередку вірусного гепатиту А в дитячому дошкільному закладі.

22. Оцінювання роботи зі специфічної профілактики на лікарській дільниці.

23. Заходи в разі виявлення хворого (підозрілого) на карантинну інфекцію на амбулаторному прийомі.

24. Заходи в разі виявлення хворого (підозрілого) на карантинну інфекцію на транспортному засобі.

25. Порядок оповіщення про виявлення хворого (підозрілого) на карантинну інфекцію.

26. Екстрена профілактика в осередку чуми.

27. Екстрена профілактика в осередку холери.

28. Склад і типи протичумного костюма.

29. Порядок одягання протичумного костюма.

30. Порядок зняття протичумного костюма.

31. Порядок застосування різних типів протичумного костюма.

32. Порядок відбирання матеріалу для дослідження на чуму.

33. Порядок відбирання та доставки матеріалу для дослідження на холеру.

34. Порядок пакування та транспортування матеріалу для лабораторного дослідження на карантинні інфекції.

35. Приготування 10 % основного розчину хлорного вапна.

36. Організація поточної дезінфекції в епідемічному осередку за місцем мешкання хворого.

37. Проведення поточної дезінфекції в інфекційному відділенні для хворих на кишкові інфекції.

38. Знезараження посуду хворого на сальмонельоз.

39. Знезараження фекалій хворого на черевний тиф.

40. Методи контролю якості дезінфекції.

41. Методи контролю якості дезінсекції.

42. Порядок проведення контролю якості камерної дезінфекції.

43. Методи контролю якості дератизації.

44. Методи контролю якості передстерилізаційного очищення медичних інструментів.

45. Методи контролю якості стерилізації.